

1 Opsætning af transskriptioner i word

2019-03-27 v1, Søren Sandager Sørensen

Denne guide hjælper dig med at få transskriptioner i Word til at være smukke. Så slipper du for ting der er træls (transskriptioner som billede), og har transskriptioner du kan kopiere og redigere i næste Word-do-kument.

Resume af guiden

- Kopier ind fra CLAN, og lav understregningen igen!
- Skift til en monospace-skrifttype!
- Slå kontroltegn til og tjek at der kun er tabulator de steder de må, og tjek at der er mellemrum ellers!
- Tjek at klammer og andre symboler står alignet!

Jeg gennemgår fremgangen med et eksempel, med tjeklister (og tricks) løbende.

Lingvistik Søren Sandager Sørensen Ph.d.-studerende

E-mail: linsss@cc.au.dk Web: au.dk/linsss@cc.au.dk

2 Kopier ind fra CLAN

I CLAN skal du have sørget for at:

- Linjetal er slået til (ellers kommer de ikke med), medmindre du ikke vil have dem med
- Linjerne i CLAN er ikke for lange til din plads i Word (anbefalet maks: 60 tegn). Dette kan selvfølgelig fikses hvis de skulle være det, men det giver mere arbejde.
- Marker hele linjer i CLAN (ellers kan du mangle tegn et sted) og kopier (CTRL+C)

```
Eksempel fra CLAN (som billede)2
```

```
254
       *KTR:
                 _ja:_ •
255
256
       *ANN:
                 °mm°→ •
                 (0.3) •
257
                 men >s<u>i</u>kke da mange< <u>e</u>vner han h<u>a</u>vde det m<u>e</u>nneske×
258
                 (0.6) •
259
        *KIR:
                 jam ha- jam uh- (0.3) jamen ved du hva han var
260
                 dygtig⊁
261
                 min far⊾ •
262
        LIS:
                 [han var] me[get kreativ(t) å ] †[musisk menneske
263
                 [°.hhhh°]
                               [det var han jo da] [(xxx) ].
[jam han var rigtig dygtig]
        *ANN:
264
       *KIR:
                 altså han det var b<u>å</u>de: "ø:::::" <u>i</u>dræt åſ: ·hhh] •
265
        *LIS:
266
       *KIR:
                                                                 ι<u>ja</u> 」→ •
267
                 (0.2) •
```

Indsæt i Word (CTRL+V eller højreklik->indsæt):

257 *LIS: men >sikke da mange< evner han havde det menneske\

258 (0.6)

259 *KIR: jam ha- jam uh- (0.3) jamen ved du hva han var

³ Bemærk at en kopiering i CLAN aldrig har bullets med, og at linjenummer kommer med selvom markeringen (det sorte) ikke ser ud til at dække det.

Tlf.: +45 8715 0000 Fax: +45 8715 0201 E-mail: lingvistik@au.dk Web: cc.au.dk/ominstituttet/fag/lingvistik

¹ Læg mærke til navnes længde. Jeg anbefaler forkortelser på maks 3 tegn (eller endnu bedre: vælg 3-bogstavsnavne når du anonymiserer!)

² Din CLAN skal også være sat op til at bruge en monospace-skrifttype (ellers er der endnu flere manglende tegn).

260	dygtig/		Side 2/5
261	min far	7	
262	*LIS:	[han var] me[get kreativ(t) à] ↑[musisk menneske] \	
263	*ANN:	[°.hhhh°] [det var han jo da] \ [(xxx)]	
264	*KIR:	[jam han var rigtig dygtig]∖	

3 Skrifttype m.m.

- Marker HELE den indsatte tekst
- Skift til en monospace skrifttype. Dette kan være Courier New (som de fleste computere har) eller CAFont (som kan hentes fra samme side som CLAN⁵):

Resultatet skulle gerne være dette (her i Courier New):

```
257
      *LIS: men >sikke da mange< evner han havde det menneske\
258
            (0.6)
259
      *KIR: jam ha- jam uh- (0.3) jamen ved du hva han var
260
            dygtig/
261
            min far√
262
      *LIS: [han var] me[get kreativ(t) å ] ↑[musisk menneske
                                                                          ] 7
263
      *ANN: [°.hhhh°] [det var han jo da] \[ (xxx)
264
      *KIR:
                                               [jam han var rigtig dygtig]↓
```

- Tjek om nogle symboler ser fuldstændig forkert ud
- Jeg har også sat linjeafstanden til kun at være 16
- Genlav understregning! træls, men VIGTIGT
- Fjern CLAN-stjernerne (*) inden navnene. Hvis du har "dependent" tiers i CLAN, skal du også fjerne procenttegnet (%) og alt efter hvilke konventioner du følger, skal du ændre eller typisk fjerne teksten efter % (fx %com for kommentarer markeres med dobbeltparenteser, og det er kun af CLAN-tekniske grunde de er markeret i CLAN)
- Hvis du ønsker at renummerere linjerne, så gør det.

Resultat so far:

LIS: men >sikke da mange< evner han havde det menneske\ 02 (0.6)jam ha- jam uh- (0.3) jamen ved du hva han var 03 KIR: 04 dygtig/ 05 min far√ LIS: [han var] me[get kreativ(t) å] ↑[musisk menneske 06] \ 07 ANN: [°.hhhh°] [det var han jo da] \[(xxx) 80 KIR: [jam han var rigtig dygtig]↓

⁴ Nogle kalder det også "fixed width" eller "proportionel" font.

⁵ Hvis noget er sat med en skrifttype som virker på én computer, overføres til anden computer og stadig er i Word-format, vil det se anderledes ud hvis modtageren åbner i Word uden at have den brugte skrifttype – men i Word vil det stadig stå som den oprindelige skrifttype, så man kan kun genkende fejlen hvis man ved hvordan skrifttypen skal se ud

⁶ Skrifttype og linjeafstand m.m. kan gemmes som en typografi i Word, så du bare skal markere transskriptionen og så bed den være i den typografi.

⁷ Jeg anbefaler at have 0 foran etcifrede tal, så der bruges lige mange tegn til linje tal uanset om man er ved linje 1 eller 99. Det plejer ikke at være nødvendigt at have over 100 linjer.

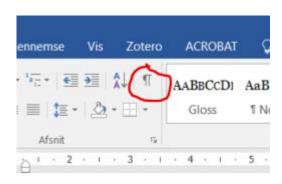

4 Brug kontroltegn

Side 3/5

Som du måske kan se, var der nogen ting der rykkede sig fordi jeg ændrede antallet af tal til linjeangivelsen. Det skal fikses, men jeg vil også gerne ændre lidt på hvornår der er linjeskift.

• Slå kontroltegn til. Klik her (under fanen Hjem):

• Transskriptionen bør nu se sådan her ud (her som billede):

```
01 · · · LIS: - men · > sikke · da · mange < · evner · han · havde · det · menneske \ · ¶

02 · · · · (0 · 6) · ¶

03 · · · KIR: - jam · ha - · jam · uh - · (0 · 3) · jamen · ved · du · hva · han · var ¶

04 · · · · dygtig / · ¶

05 · · · · min · far \ · ¶

06 · · · LIS: - [han · var] · me[get · kreativ(t) · å · ] · ↑ [musisk · menneske · · · · · · · · ] \ · ¶

07 · · · ANN: - [° · hhhh °] · · · [det · var · han · jo · da] \ · [(xxx) · · · · · · · · · · · · · · ] ¶

08 · · · KIR: - · · · · · · · · · · · · · · · [jam · han · var · rigtig · dygtig] \ ¶
```

• Forstå dette, for det skal vi bruge:

Prik i midten betyder mellemrum

Pil mod højre betyder tabulator

Hvidt kontroltegn betyder "tvunget linjeskift"

Sort kontroltegn betyder "almindelig linjeskift"/"slut på afsnit"

- Brug det til at tjekke at der er lige langt fra linjeangivelse til talerangivelse til talen.
- Linjetal til taler: Behøver ikke være andet end ét mellemrum, men det må godt være tabulator. CLAN har automatisk mellemrum.
- Taler til tale: CLAN har automatisk én tabulator. Det kan være fint. Tabulator rykker teksten mod højre indtil et bestemt punkt (fx hver hele cm fra papirets kant), og det gør det uanset hvor kort eller langt der er i antal tegn indtil næste punkt. Indstillingen kan redigeres.
- Vigtigt! Linjetal til selve talen når der ikke er talerangivelse, skal laves så fx pauser eller kommentarer starter alignet med linjer med talerangivelse. Enten skal du have mellemrum der svarer til

⁸ Det sidste burde jeg selvfølgelig have ordnet i CLAN inden jeg kopierede.

- Tjek at klammer til overlap er alignet og at dette er gjort med mellemrum. Linjen skal se ud som i linje 8 nedenfor at prikkerne for mellemrum starter hvor tegnene på de andre linjer starter op Dette gælder også ting der er alignet med fx + eller andre symboler som i Mondadas konventioner. Ellers skal der bare tilføjes eller fjernes mellemrum hvor det er nødvendigt

Eksempel – bemærk hvordan der er 2 pile dvs. tabulatorer i linje 2, 4 og 5.

```
01 ·LIS: → men ·>sikke ·da ·mange< ·evner ·han ·havde ·det ·menneske › ¶

02 · → → (0.6) ·¶

03 ·KIR: → jam ·ha - ·jam ·uh - ·(0.3) ·jamen ·ved ·du ·hva ·han ·var¶

04 · → → dygtig / ·¶

05 · → → min ·far › ·¶

06 ·LIS: → [han ·var] ·me[get ·kreativ(t) ·å·] ·↑[musisk ·menneske · · · · · · · ·] › ·¶

07 ·ANN: → [°.hhhh°] · ··[det ·var ·han ·jo·da] › ·[(xxx) · · · · · · · · · ·] ¶

08 ·KIR: → · · · · · · · · · · · · · · · · [jam ·han ·var ·rigtig ·dygtig] ⟩ ¶
```

Den sidste ting er meget detaljeret, og er ikke nødvendig hvis det ser rigtigt ud nu. Men jeg gerne vil have pausen i linje 3 på sin egen linje.

- Der kan ske det at du trykker enter og får et hvidt kontroltegn (ligesom på de andre linjer) det er godt og giver ingen problemer.
- Men hvis der begynder at være andre tegn (fx sorte kontrol eller en enter-pil), så har du et problem, og der vil typisk være forskelle (nogle gange meget små og svære at opdage) i linjeafstandene. Jeg er endt med at erstatte alle linjeskift med "tvungne linje" hvor jeg har holdt shift nede mens jeg trykkede enter. Det ser sådan ud (den sidste er anderledes fordi transskriptionsafsnittet slutter der, og det er helt som det skal være):

Resultat:

```
01 LIS:
            men >sikke da mange< evner han havde det menneske\
02
03 KIR:
            jam ha- jam uh-
04
            (0.3)
05
            jamen ved du hva han var dygtig/min far√
            [han var] me[get kreativ(t) å ] ↑[musisk menneske
06 LIS:
                                                                         ] 7
07 ANN:
            [°.hhhh°] [det var han jo da] \ [(xxx)
08 KIR:
                                              [jam han var rigtig dygtig] ▶
```

Med kontroltegn slået til:

⁹ Bemærk at hvis du har glossing og oversættelse, som typisk ikke skal have linjenummer her, så skal du også tage hensyn til de manglende linjenummereringstaltegn.

¹⁰ Det er ikke umuligt at bruge tabulator i stedet for mange mellemrum når linjen først starter sent, men det er ikke sikkert at tabulatoren aligner med mellemrummene i de andre linjer – og så kan man ende i en ond spiral med små tabulatorer alle mulige hemmelige steder. Anbefales ikke.

5 Sidste par tricks

- Visse specialtegn (CLAN-pile, smileyer med mere) kan se forkerte ud. Tit ændrer Word skrifttypen for de enkelte tegn. Det kan IKKE fikses ved at markere og ændre skrifttypen tilbage, men skal slettes og indsættes igen. Der findes tegn som ikke er understøttet i bestemte skrifttyper, og så må man erstatte dem med andre tegn eller 'blande' monospace-skrifttyper, hvis man kan finde én det er understøttet i.
- Det flyvende punktum som nogle gange bruges som tegn for at det efterfølgende udtales indåndet, er identisk med tegnet for mellemrum. Det gør at man kan komme til at slette det når kontroltegn er slået til hvis man ikke er opmærksom på det.
- Linjer der hører sammen (fx fordi der er overlap mellem dem eller de har glossing/oversættelse),
 er træls at læse hvis der er sideskift mellem dem. Du kan tvinge sideskiftet til at komme tidligere
 (så alle overlappende linjer starter på næste side) med tvunget sideskift med CTRL+ENTER.
 Tvungne sideskift kan ses med kontroltegn slået til. Det kan også bruges til at flytte hele transskriptionen til næste side.
- Tegn kan spares ved fx at undgå at linjer slutter med et mellemrum, når der ikke er mere der skal alignes. Se fx linjerne 1, 2 og 3 i resultatet. Det kan slettes. Det gælder også mellemrummet efter linjeangivelsen i L4 – i det tilfælde gør tabulator samme job.

¹¹ Hvis tegnet altid kommer til sidst i en linje så intet efterfølgende skal alignes, kan man godt lade det stå, men det er ikke noget man kan gardere sig selv imod.